Dosarul nr. 2-1415/2023;
2-23078804-48-2-05062023

H O T Ă R Â R E
În numele legii

28 noiembrie 2023 mun. Strășeni

Judecătoria Strășeni, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Negurița Veaceslav
Grefier Baiuș Adriana
Cu participarea avocatului reclamantului Culava Igor
Avocatului pârâtului Brînză Alexei

examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată a reclamantului Iurcu Nadejda către Iurcu Oleg privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori comuni și încasarea pensiei de întreținere

și

Acțiunea reconvențională depusă de Iurcu Oleg către Iurcu Nadejda privind stabilirea domiciliului copiilor minori comuni.

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

Acțiunea de bază.

La 31.05.2023 reclamanta Iurcu Nadejda s-a adresat instanţei de judecată cu o acţiune către Iurcu Oleg privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori comuni și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acţiunii reclamanta a indicat că, a încheiat căsătoria cu pârâtul la *****. În timpul căsătoriei reclamanta a născut copii minori *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****. În timp, relațiile de familie au început a se înrăutăți aceștia negăsind soluții la problemele vieții conjugale. În consecință în relațiile dintre soți s-a creat o atmosferă de neînțelegere. Împreună părțile au domiciliat în *****. La 22 mai 2023, în urma certurilor și loviturilor provocate și aplicate de pârâtul Iurcu Oleg, reclamanta a fost nevoită să plece cu traiul la alt domiciliu. Astfel ultima s-a stabilit cu domiciliu în casa părinților în s. *****, r-nul Strășeni. În timpul căsătoriei atât reclamanta cât și copii minori au fost agresați verbal și fizic de către pârât. Totodată reclamanta comunică că, pârâtul se află la evidența ***** în *****, are sentințe penale și hotărâri contravenționale pe numele său, inclusiv pe faptul conducerii automobilului în stare de ebrietate.

Menționează reclamanta că, în timpul căsătoriei aceștia nu au agonisit avere comună în devălmășie. Luând în considerație faptul că, pârâtul are mai multe antecedente penale și contravenționale, reclamanta solicită ca domiciliul copiilor minori să fie stabilit cu ea, întrucât

este în interesul superior al copiilor de a-i proteja de o influență negativă a pârâtului. Relevă că, pârâtul nu este angajat în câmpul muncii, respectiv, nu are un venit lunar stabil. În acest caz este oportună stabilirea pensiei de întreținere în sumă fixă. Astfel, pentru a asigura copii cu trai decent cuantumul obligației de întreținere a unui copil minor constituie cel puțin 2300 lei de la părinte.

Acțiunea reconvențională.

La 30.08.2023 pârâtul Iurcu Oleg prin intermediul avocatului său Brînză Alexei a depus o acțiune reconvențională privind stabilirea domiciliului copiilor minori comuni.

În motivarea acțiuni reconvenționale Iurcu Oleg a confirmat că într-adevăr cu Iurcu Nadejda au fost în căsătorie în perioada anilor 2013 până în luna mai a anului 2023. Din relația celor doi, la ***** s-a născut fiul *****, iar la ***** s-a născut fiica *****.

Menționează că, din cauza neînțelegerilor iscate între ei reclamanta în luna mai 2023 a părăsit domiciliul comun, trecând cu traiul în casa părintească în s. *****, r-nul Strășeni. În urma plecării reclamanta îi interzice de a se vedea cu copii comuni, îi creează impedimente de a participa la educația și instruirea copiilor, acceptând doar alocațiile bănești și produsele alimentare oferite.

În scopul asigurării dreptului la întrevedere cu copii, a depus la data de 20.06.2023 o cerere către Direcția Generală Asistență Socială a Consiliului Raional Strășeni, prin care a solicitat să-i fie stabilit un grafic de întrevedere cu copii minori. Conform deciziei nr. 11 din 06.07.2023, Direcția Generală Asistență Socială a Consiliului Raional Strășeni, a constatat că, Iurcu Nadejda creează impedimente pârâtului de a se vedea cu copii, ulterior, stabilindu-se un grafic de întrevedere. Totodată Iurcu Oleg menționează că, Iurcu Nadejda consumă abuziv băuturi alcoolice.

Relevă că, conform prevederilor art. 2 din Codul Familiei relațiile familiale sunt guvernate inclusiv de principiul sprijinului reciproc moral și material și soluționării pe cale amiabilă a tuturor problemelor vieții familiale, principii ce la moment lipsesc cu desăvârșire în relația familiei Iurcu Nadejda și Iurcu Oleg.

Susține că, soția sa nu dispune de proprietate de locuință așa cum dispune el, acesta având condiții de trai mai bune și tot ce este necesar pentru copii minori, care le-ar permite acestora, asigurarea unui trai decent și adecvat, pentru sănătatea, dezvoltarea fizică și intelectuală, învățătură și pregătire profesională precum și spirituală.

Interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți.

Prin Încheierea din 01.09.2023, acțiunea reconvențională a fost primită în procedură pentru a fi examinată odată cu acțiunea de bază **(f.d. 61).**

Poziția participanților la proces.

Reclamanta Iurcu Nadejda și reprezentantul său – ***avocatul Igor Culava***, fiind prezenți în cadrul ședinței judiciare au susținut cererea de chemare în judecată cu toate motivele indicate, cu respingerea acțiunii reconvenționale.

Pârâtul/reclamant Iurcu Oleg, fiind citat în mod legal în ședință de judecată nu s-a prezentat, dar ***avocatul acestuia - Alexei Brînză***, cu cererea de chemare în judecată nu a fost de acord și a solicitat respingerea acesteia ca fiind una neîntemeiată. Totodată a susținut integral acțiunea reconvențională și a solicitat admiterea acesteia.

Reprezentantul intervenientului accesoriu - Direcția asistență socială și protecție a familiei Strășeni, fiind legal citați în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar la 01.08.2023, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă. Totodată, anexând avizul autorității tutelare în care a menționat că, Iurcu Nadejda, locuiește în s. *****, r-nul Strășeni, împreună cu copii ***** și *****, la fel și alți membri ai familiei. Condițiile de trai sunt adecvate creșterii și educației copiilor minori. Starea igienică este satisfăcătoare. La moment cei 2 copii minori locuiesc cu mama Iurcu Nadejda **(f.d.43-45).** Astfel autoritatea tutelară susține cererea reclamantei de a stabili domiciliul copiilor minori cu aceasta.

Reprezentantul intervenientului accesoriu - Direcția asistență socială și protecție a familiei **,*** fiind legal citați în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar la 26.09.2023, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă. Totodată au anexat avizul autorității tutelare în care a menționat că Iurcu Nadejda locuiește în r-nul Strășeni, iar în locuința din ***** a lui Iurcu Oleg condițiile sunt adecvate. Consideră autoritatea tutelară oportun de a stabili domiciliul copiilor minori cu m-ama **(f.d. 68-70).**

Aprecierea instanței.

Audiind explicațiile reclamantei, reprezentantului reclamantei și a reprezentantului pârâtului, studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată consideră necesar de a **admite parțial** acțiunea de bază și de a **respinge** acțiunea reconvențională din următoarele considerente.

Cu privire la cerința privind desfacerea căsătoriei din acțiunea de bază.

În ședință de judecată s-a stabilit că la ***** părțile Iurcu Nadejda și Iurcu Oleg au înregistrat căsătoria la Oficiul Stării Civile *****, care a fost trecută în registrul actelor de stare civilă nr. 33 din *****. Faptul dat se confirmă prin certificatul de căsătorie seria ***** eliberat la ***** de către OSC *****.

Conform art. 2 alin. (3) din Codul familiei al RM, relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copiilor în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minorii şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Instanţa de judecată a stabilit că aceste principii de fapt nu sunt prezente în căsătoria înregistrată, deoarece părţile au întrerupt definitiv relaţiile familiale şi nu duc gospodărie comună, corespunzător aceasta poartă un caracter formal. În consecinţă, soţii au devenit străini unul pentru altul, iar pe parcursul conviețuirii permanent au existat diverse conflicte, persistînd lipsa de comunicare, sprijinul moral şi material care trebuie să stea la baza unei familii.

Conform art. 37 alin. (3) Codul Familiei al RM instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile. Aceste circumstanțe în cadrul ședinței judiciare și-au găsit confirmare deplină, deoarece reprezentanții ambilor părți au declarat nici unul din ei nu dorește păstrarea familiei, de mai mult timp locuiesc separat, nu au nevoie de termen de împăcare şi insistă asupra desfacerii căsătoriei. În aceste împrejurări instanța de judecată conchide că conviețuirea în continuare a soților și păstrarea familiei sunt imposibile, prin urmare va dispune desfacerea căsătoriei.

Cerința privind stabilirea domiciliului copiilor minori din ambele acțiuni.

Prin certificatele de naștere nr. ***** din ***** și nr. ***** din ***** s-a stabilit că, părțile au doi copii minori comuni – ***** a.n. ***** și ***** a.n. ***** **(f.d.7-8)**.

Potrivit art. 38 alin. (2) lit. d) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin. (1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copilului minor comuni sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minorii după divorţ.

Conform art. 63 Codul Familiei, în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copiilor care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă un atare acord lipseşte, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de interesele şi părerea copiilor (dacă acesta a atins vîrsta de 10 ani). În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copiilor faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copiilor, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copiilor (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.). La determinarea domiciliului copiilor minori, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.

Examinând superioritatea unuia dintre drepturi instanţa de judecată urmează să ţină cont de art. 18 din Convenţia pentru protecţia copilului, care prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului.

Conform actului condițiilor de trai și a avizului autorității tutelare Strășeni se atestă faptul că, Iurcu Nadejda locuiește în s. *****, r-nul Strășeni, în casa părintească împreună cu părinții. În gospodărie sunt 2 locuințe separate. În casa unde aceștia locuiesc condițiile de trai sunt satisfăcătoare pentru creșterea și dezvoltarea copiilor. Familia dată nu face parte din categoria familiilor social – vulnerabile, se caracterizează ca o familie bună. La fel locuința dispune de 3

odăi, bucătărie și camera de baie. Venitul familiei este alcătuit din salariul persoanei angajate și pensia pentru limita de vârsta a părinților.

Ceea ce ține de condițiile de trai a lui Iurcu Oleg, potrivit anchetei sociale se probează că, acesta locuiește într-o casă la sol cu 2 odăi, care corespunde condițiilor sanitare **(f.d. 68-70).**

Astfel, având în vedere interesele superioare ale copiilor și vârsta lor, instanța de judecată va stabili domiciliul copiilor minori comuni – *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****, cu mama/reclamanta – Iurcu Nadejda, **unde minorii au deja formate deprinderi** fiind încadrați la instituțiile (pre)școlare, urmând concomitent a fi respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Iurcu Oleg.

La stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama instanța va lua în calcul și circumstanța că **ambele autorități tutelare atât din Strășeni, cât și din ***** s-au expus în favoarea mamei (f.d. 44, 69),** precum și faptul că conform informației de pe pagina web a Judecătoriei ***** pârâtul/reclamant – Iurcu Oleg în perioada 2014-2021 a fost atras de mai multe ori la răspundere penală/contravențională **(f.d. 14 verso)**, circumstanță care-l face mai puțin potrivit decît mama – Iurcu Nadejda la stabilirea custodiei copiilor minori.

Urmează de subliniat faptul că, determinarea domiciliului copiilor minori cu mama nu poate fi tratată drept o lezare a intereselor tatălui la întreţinerea şi educarea copiilor, or determinarea domiciliului copilului cu unul din părinţi, nu semnifică instituirea restricţiilor în exercitarea drepturilor părinteşti, exerciţiul acestor drepturi părinteşti fiind garantat de lege şi nu este limitat. Mai mult, în vederea înlăturării oricăror suspiciuni pe marginea acordului tatălui de a-şi vedea copii, Iurcu Oleg nu este lipsit de a stabili un grafic de întrevedere cu copii, inclusiv prin intermediul instituţiilor statale, care au obligaţii pozitive de apărare a drepturilor.

Cerința privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori comuni.

Reclamanta/pârâta a solicitat încasarea din contul pârâtului/reclamantului a pensiei de întreținere pentru fiecare copil în mărime fixă a câte 2300 lei lunar de la data depunerii cererii până la atingerea majoratului de către copil.

Conform art. 74 Codul Familiei al RM, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Potrivit art. 75 Codul Familiei, în cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76. Art. 76 alin. (1) Codul Familiei al RM, prevede că în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este

imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Din conținutul cererii de chemare în judecată, s-a stabilit că pârâtul/reclamant Iurcu Oleg nu este angajat oficial în câmpul muncii în RM, respectiv, nu are un venit stabil lunar. Alte date referitor la locul de muncă sau mărimea salariului şi/sau alte venituri ale pârâtului/reclamant Iurcu Oleg nu au fost prezentate instanței. Prin urmare, instanţa de judecată conform art. 76 Codul Familiei al RM, constată că este necesar de a hotărî în vederea încasării pensiei de întreţinere a copilului minor în sumă fixă ținând cont de informaţia eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil în vârstă 1-6 ani și 7-17 ani. Potrivit informației respective, minimul de existenţă pentru anul 2023 pentru un copil în vârstă de 1-6 ani constituie 2279, 6 lei și pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituie 3022,0 lei.

Având în vedere că ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor, instanța stabilește că pentru întreţinerea unui copil reclamantul/pârât ar urma să achite pensia de întreţinere în mărime aproximativă de 1200-1500 lei pentru un copil. Totuși, ținând cont de faptul că sumele date sunt insuficiente pentru asigurarea necesităților unor copii minori constituind de fapt un minim de existență, instanța va dispune încasarea pensiei de întreținere în cuantum de 2000 lei, având în vedere interesul superior al copiilor de a avea un trai decent.

În acest context instanța apreciază că, suma lunară a pensiei de întreţinere de 2000 lei pentru un copil, este rezonabilă și asigură minimul necesar de existenţă pentru un copil, nefiind stabilite careva motive pentru micșorarea acestei sume. Relevante la caz sunt și prevederile art. 2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 care prevede că minimul de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului. Iar conform art. 3 al aceleiaşi Legi, mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei şi mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii.

Prin urmare, minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului, cum ar fi: procurarea cărţilor, frecventarea anumitor secţii sportive sau de creație, etc., activităţi necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului, de care acesta nu poate fi lipsit, or acest fapt ar contravine interesului său superior Astfel, chiar dacă instanța urmează să țină cont de indicatorii statistici anuali, stabilirea pensiei alimentare în cuantum înjumătățit din minimul de existență ar fi în detrimentul interesului suprem al copilului, **instanța de facto condamnându-i să trăiască în sărăcie,** fapt care este unul inadmisibil.

Instanța reține și circumstanța, că pârâtul/reclamant Iurcu Oleg este apt de muncă din punct de vedere medical, salariul mediu în RM este de cca. 11.000-12.000 lei, astfel ultimul

având opțiunea reală să-și găsească un loc de muncă care să-i asigure posibilitatea de a achita pensia de întreținere în folosul copiilor săi minori

La adoptarea hotărârii, în conformitate cu art. 98 alin. (1) CPC RM va soluţiona chestiunea încasării taxei de stat de la pârât în beneficiul statului în sumă de 1440 lei, calculată în conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. c) CPC RM *((4000) * 12) * 3%),* pentru cerința încasării pensiei de întreținere de la care reclamanta Iurcu Nadejda a fost scutită la depunerea acțiunii.

Conform art. 236-241 CPC RM instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea de bază parțial.

Se desface căsătoria încheiată între Iurcu Oleg şi Iurcu Nadejda (anterior *****) din ***** înregistrată la OSC ***** sub nr. 33 la *****.

Se încasează de la Iurcu Oleg și Iurcu Nadejda taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorţ în cuantum de 100 (una sută) lei de la fiecare.

Se determină domiciliul copilului minor comun: ***** a.n. ***** cu mama – Iurcu Nadejda.

Se încasează de la Iurcu Oleg, domiciliat *****, str. ***** 8 (IDNP *****) în beneficiul lui Iurcu Nadejda (IDNP *****) pensia de întreținere a copiilor minori comuni: *****, a.n. ***** și ***** a.n. ***** în mărime de 2000 (două mii lei) /lunar, pentru fiecare copil în parte, începând cu 31.05.2023 și până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

În rest, acțiunea de bază se respinge ca nefondată.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere urmează a fi executată imediat, titlul executoriu urmând a fi eliberat la cerere.

Se încasează de la Iurcu Oleg, domiciliat *****, str. ***** 8 (IDNP *****) în beneficiul statului taxa de stat compensată de 1440 (o mie patru sute patruzeci) lei de la care reclamanta a fost scutită la depunerea acțiunii pentru cerința încasării pensiei de întreținere.

Acțiunea reconvențională depusă de Iurcu Oleg către Iurcu Nadejda privind stabilirea domiciliului copiilor minori comuni se respinge integral ca fiind nefondată.

Se explică dreptul părţilor şi participanţilor la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei, Strășeni sediul Central.

Preşedintele şedinţei, Neguriţa Veaceslav
judecătorul